

घोषणांची झगमग, अंमलबजावणीची अंधारी वाट

भारतीय राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-

२०२० हे देशाच्या शैक्षणिक इतिहासातील

एक महत्वाकांक्षी दस्तऐवज आहे. ह्यातीन

वेळा हजेरी घ्या, तीन भाषा शिकवा,

व्यावसायिक शिक्षण द्या, कौशल्याविकास

कराऱ्ह अशा घोषणांनी भरलेले हे धोरण

प्रथमदर्शनी आकर्षक आणि प्रगतीशील

वाटते. परंतु या घोषणाचा आभास आणि

ख्या अमलबजावणीतील दरी हीच

चितेची बाब ठरते. या धोरणाच्या मुळाशी

जर डोकावले, तर असे दिसते की,

यातून भरातील सामाजिक, अर्थिक,

भौगोलिक आणि सांस्कृतिक वास्तव

नजरेआड केले गेले आहे.

भारत हा शहरी नवमध्यवर्गाच्या

अकांक्षा पूर्ण करण्यार्थे देश नाही, तर तो

बहुसंख्य अल्पभूदरक, गरिब, ग्रामीण

आणि सामाजिकदृष्ट्या वर्चित घटकांचा

देश आहे. अशा देशात ह्याप्रशिक्षात्मत्यळ

शिक्षणारोगांचे अनुकरण हे धोरणात्मक

दुर्भाग्य आहे.

सन २०११ च्या जनगणनेनुसार,

भारतातील एकूण लोकसंख्येपैकी सुमारे

६८.४% लोक ग्रामीण भागात राहतात,

तर ३१.६% लोक शहरी भागात

राहतात. याचा अर्थ असा की, भारतातील

बहुसंख्य जनता ग्रामीण भागात राहत

लाखे विद्यार्थी अजूनही दोन वेळ्ये

अन्य घोषणांचे स्वरूप पाणी, आणि

चांगली शाळा यासाठी संधर्ष करत

आहेत. अशा परिस्थितीत शासनाने

इन्व्हेस्टिमेंटे

नेमले? किंतु सरकारी शाळा उंध्या

केल्या? या प्रश्नांची उत्तरे शून्यावर येत

नंतरात.

आज एकीकडे सरकारी व अनुदानित

शाळा बंद करण्याचा, तर खासगी, इंजी

मायाच्या, विनाअनुदानित शाळा चालू

करण्याचा व्यवस्थापक अंजेंडा अपल्या

राहील दूक्कंश धोरणे

मालख मैदानी तोफ, विकासाचा महारू,

विद्यार्थी

